

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 2/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av hälsoskyddslagen, lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning samt kemikalielagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 25 oktober 2005 en proposition med förslag till lagar om ändring av hälsoskyddslagen, lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning samt kemikalielagen (RP 179/2005 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har miljöutskottet lämnat utlåtande om ärendet (MiUU 35/2005 rd). Utlåtandet har bifogats betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Jari Keinänen, social- och hälsovårdsministeriet

- överdirektör Esko Uusi-Rauva, Livsmedelsverket
- överinspektör Annette Ekman, Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral
- överinspektör Eeva Nurmi, Finlands miljöcentral
- chef för social- och hälsovårdsväsendet Tuula Taskula, Finlands Kommunförbund
- ordförande Simo Järvinen, Kuntien terveystarkastajat ry
- ordförande Martti Nykänen, Kunnallinen ympäristö- ja terveydenhoitoyhdistys ry
- vice ordförande Kalle Kallio, Uimahalli- ja kylpylätekninen yhdistys ry
- vattenchef Riku Vahala, Vatten- och avloppsverksföreningen
- ordförande Leena Panula, Ympäristö- ja terveysteknisen tekniset ry.

Dessutom har Konsumentverket lämnat ett skriftligt utlåtande.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att hälsoskyddslagen, lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning och kemikalielagen ändras. Lagarna får en bestämmelse om att Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral ska utarbeta ett riksomfattande tillsynsprogram som styr den kommunala

tillsynen över miljö- och hälsoskyddet. Kommunen ska utarbeta en tillsynsplan för den tillsyn som regleras i lagstiftningen om miljö- och hälsoskyddet. Tillsynsplanen ska styra kommunens egen verksamhet och beakta det riksomfattande tillsynsprogrammet.

I propositionen föreslås också ändringar i bestämmelserna om avgifterna för tillsynen. Kommunen ska ta ut avgift hos verksamhetsidkaren för regelbundna kontroller som tillsynsmyndigheten utför enligt den kommunala tillsynsplanen. Ändringarna har till syfte att effektivisera den tillsyn som kommunerna utövar med stöd av lagstiftningen om miljö- och hälsoskydd samt att utöka de kontrollavgifter som tas ut för att säkerställa adekvata resurser för kommunens miljö- och hälsoskydd.

Det föreslås dessutom att till hälsoskyddslagen fogas en bestämmelse om behörighetskra-

ven för dem som ansvarar för vattenkvaliteten i vattenverk som levererar hushållsvatten, i simhallar, badanläggningar och liknande anläggningar samt en bestämmelse om hur kompetensen intygas. Dessutom kompletteras hälsoskyddslagen med närmare bestämmelser om Social- och hälsovårdens produkttillsynscentralens behörighet när det gäller beredskap för exceptionella situationer samt förfarandet vid anmälningar och lämnande av uppgifter.

Lagarna avses träda i kraft våren 2006.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Regeringen syftar till att med hjälp av tillsynsplaner effektivisera och förbättra den kommunala tillsynen enligt hälsoskyddslagen, lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning och kemikalielagen. Den rikstäckande styrningen förbättras och samordnas med hjälp av ett tillsynsprogram som utarbetas av Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral. Programmet upprättas i samarbete med de övriga centrala ämbetsverken inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Enligt lagförslagen utökas den avgiftsbelagda tillsynen i syfte att säkerställa resurser för det kommunala miljö- och hälsoskyddet. För att trygga kvaliteten på hushållsvatten och bassängvatten och för att motverka hälsorisker ska personalen vid verk som levererar hushållsvatten, simhallar och badanläggningar få bättre kompetens. Social- och hälsovårdsutskottet menar att de föreslagna bestämmelserna är relevanta för att målen ska nås. Dessutom medverkar lagförslagen till att bättre samordna de aktuella lagarna med lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet och den nya livsmedelslagen.

Enligt ändringarna i kemikalielagen är det Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral som ska upprätta ett riksomfattande tillsynsprogram. Enligt utskottets uppfattning förutsätter detta att särskilt avseende fästs vid bättre samar-

bete mellan produkttillsynscentralen och Finlands miljöcentral. Detta är nödvändigt för att insatser för att förebygga miljörisker ska tas in i tillsynsprogrammen och beaktas i tillräcklig omfattning inom tillsynsverksamheten. Social- och hälsovårdsutskottet hänvisar också till utlåtandet från miljöutskottet där det understryks att nivån på tillsynen kan förbättras med större samarbete mellan kommunerna. En stor prövning för myndighetssamarbetet inom kemikalietillsynen är att arbetet med tillsynsprogrammet och de kommunala tillsynsplanerna sannolikt delvis infaller samtidigt med genomförandet av EU:s nya kemikalieförordning.

Med avseende på preventionen av hushållsvattenburna epidemier är det enligt utskottet viktigt att den hushållsvatten- och bassängvattenhygieniska kompetensen förbättras med hjälp av de föreslagna kompetenstesten. Testen får ännu större betydelse när man vet att det i Finland finns mycket lite yrkesskole- och yrkeshögskoleutbildning inom vattenanläggningsteknik, hushållsvatten- och bassängvattenhygien och vattenkvaliteten i dessa fall. Också annan utbildning inom miljö- och hälsoskydd bör lyftas fram.

Enligt vad utskottet har erfärutreds det för närvarande om den statliga finansieringen av miljö- och hälsoskydd bör ses över. Utskottet menar att det samtidigt bör utredas om dröjs-

målsröntan på de föreslagna avgifterna är nödvändig.

Detaljmotivering

1. Lag om ändring av hälsoskyddslagen

6 §. *Kommunens uppgifter inom hälsoskyddet.* Utskottet föreslår att 6 § 2 mom. i lag 24/2006 tas in utan ändringar som 5 mom. i paragrafen.

20 b § (20 a §). *Hushållsvattenhygienisk kompetens.* På grund av att 20 a § lagts till hälsoskyddslagen genom lag 24/2006 föreslår utskottet att 20 a § ändras till 20 b §.

50 §. *Avgifter.* Genom lag 24/2006 har hälsoskyddslagen fått bestämmelser om vissa ansökningsförfaranden. Utskottet föreslår att 2 mom. preciseras med att den avsedda avgiften också tas ut för behandling av ansökningar på grundval av lagen.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslag 2 och 3 godkänns utan ändringar och

att lagförslag 1 godkänns med följande ändringar:

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av hälsoskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i hälsoskyddslagen av den 19 augusti 1994 (763/1994) 5 och 6 §, 7 § 1 mom., 8 och 47 §, 50 § 2 och 3 mom., 52 § samt 56 § 3 mom.,

av dem 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 24/2006, 7 § 1 mom. och 56 § 3 mom. sådana de lyder i lag 777/1996, samt 50 § 2 mom. sådant det lyder i lag 691/2001 och 50 § 3 mom. sådant det lyder i nämnda lag 24/2006, samt

fogas till lagen nya 4 a, 20 b och 28 a §, till 57 §, sådan den lyder i lag 720/2005, ett nytt 2 mom. samt till lagen en ny 59 a § som följer:

4 a och 5 §
(Som i RP)

*de av Europeiska gemenskapen som hänför sig till tillämpningsområdet för denna lag iakttas.
(Nytt)*

6 §

Kommunens uppgifter inom hälsoskyddet

7 och 8 §
(Som i RP)

(1—4 mom. som i RP)

Kommunen skall inom sitt område också sörja för tillsynen över att de förordningar utfärda-

20 b § (Ny)
(Som 20 a § i RP)

ShUB 2/2006 rd — RP 179/2005 rd

28 a och 47 §
(Som i RP)

50 §

Avgifter

— — — — —
För anmälningar *och ansökningar* enligt denna lag som kommunen behandlar och för kontroller och provtagning samt undersökningar som ingår i den kommunala tillsynsplanen en-

ligt 6 § skall kommunen hos verksamhetsidkaren ta ut en avgift enligt en av kommunen godkänd taxa.

(3 mom. som i RP)

52, 56, 57 och 59 a §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 16 februari 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
vordf. Eero Akaan-Penttilä /saml
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Anne Holmlund /saml (delvis)
Pehr Löf /sv
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Leena Rauhala /kd

Juha Rehula /cent
Osmo Soininvaara /gröna
Tapani Tölle /cent
Raija Vahasalo /saml
Erkki Virtanen /vänst
Tuula Väättäinen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.